

Duas edicions la setmana.—La correspondencia al Director.—Los originals no 's tornan Regala á fi d' any un volum literari de 400 planas en quart ab encuadernació alegórica.

DIRECCIÓ REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Plassa Mercat, 21
Sant Martí de Provencals, (Barcelona).

SUCURSALE D' ADMINISTRACIÓ:
La Il·lustració, Llibreria de Gervasi Soler, Clot,
95.—Escut Catalá, targeteria, Tres Il·lts, 5.—Lli-
breria de la Marina, Argenteria, 61. De venta á
tots los Kioscos.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Pagos á la bestreta.

Sant Martí y Barcelona.. . . .	4 rals al mes.
Provincias.. . . .	16 » trimestre.
Extranjer. (Unió postal).. . .	72 » 1' any.
Un número endarrerit.. . . .	1 »
ANUNCIS. . .	{ Oficials, á ral la ratlla.
	{ Particulars á preus convencionals.

Any IV.

Sant Martí de Provencals (Barcelona) 6 de Octubre de 1887.

Núm. 292

ESPECTACLES PÚBLICHS.

TEATRE ROMEA.—Avuy dijous, per última vegada, la trajedia d' En Anjel Guimerá Lo fill del rey.

NOVETATS.—La aplaudida opereta d' espectacle, **Donne Ynes.**

CIRCO ECUESTRE.—Extraordinaria funcio en la que hi pendran part los 4 bemols Mr: Seeth ab sos lleons y demes part de la companyia.

LA EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE BARCELONA.

II.

No entrarem de plé al assumpto que nos hem proposat sens avants indicar 1' ordre que seguirem en aquesta tasca, á fi de que resulti ab la major claretat possible qual ordre será com segueix:

Líneas férreas ó siga transport dels pasatjers: Allotjaments: Barcelona y sa reforma: Diversions y espectacles: L' Exposició baix lo punt de vista industrial y económic: Ingerencia oficial ab lo prestam dels dos milions: y finalment l' aspiració de tot bon catalá.

Aquestos son los principales punts que debatirém y per lo qual creyém sè-ràn suficients per ferse càrrech del pervindre de nostra Exposició.

Sos detractors están plenament convensuts de que ab la poca línea férrea que contem, es imposible prestar un servey suficient com altrás grans capitals que contan ab una ret mes extensa, sense contar París y Londres ahont el moviment de trens se contan á milers.

Verdaderament que si ab las pocas líneas que contem la de S. Joan de las Abadesas pogués salvar per aquell temps los 40 kilòmetres que la separan de la frontera de Fransa y que segons tenim entes se fan estudis ó travalls sobre aquest particular: la línea del Noguera Pallasera fos feta aixis com lo ramal que de Balaguer passant per Tàrrega é Igualada ha de unir aquella línea internacional ab la de Tarragona per Martorell, y cual concessió á no enganyarnos, creyem te solicitada la companyia de T. B. y F.: y finalment, la companyia del ferro carril Directe hagués complert la concessió per lo cual ja faria mesos estarian en explotació los 450 kilòmetres que separan nostra capital de la Cort y que 'ls trens podrian recorre ab poch esforços en vuit ó nou horas en lloch de 90 kilòmetres com fins ara te en explotació, no hi ha dupte que si aquestas líneas fossin un fet, se podria prestar un servey magnífich, que no tendria res que desitjar. Pero aquestas líneas no son fetas y algunas d'ellas lo temps que tardará encara; no hi ha donchs que pensari y per lo tant, es precis contar, si, ab las pocas que avuy dia tenim, y que son suficients per prestar un complert servey com se requereix.

Per la línea de València hi ha un correu y un mixto y vants hi havia un exprés que va plegar per falta de concurrencia, y de segur no hi hauria cap dificultat perque tornés á correr durant l' Exposició. Total de la línea de València tres trens.

La línea de Fransa conta ab un correu y un exprés per l' interior y un correu pel litoral, lo que forman tres trens mes y per últim la línea del Nort, lo correu y l' Exprés ó sigan dos trens que forman ab los anteriors un total de vuit. ¿Cuants pasatjers poden transportar dits trens? Un tren, hem sentit á dir, que plé 's calcula á 800 pasatjers; puig rebaixarem la xifra aquesta y la posarem á 600 pasatjers per tren, lo que dona un resultat de 4800 pasatjers diaris ó sigan 9600 de moviment de anada y de retorn: rebaixem també aquesta xifra y posemla á 4000 que per 200 dias, ó sian los sis ó set mesos que pot durar l' exposició, dona el resultat casi fabulós de *vuit cents mil pasatjers* que poden venir á Barcelona, tan, y mes cómodament que 'ls extranjers que anavan á la última exposició de París, en que los trens y arrivavan atatsats de pasatjers.

Pero com la anterior xifra la considerém exagerada 'ns atindrem segons lo parer de algunas doctas personas, algunas d'ellas contraria á n' aquest certament, que suposan si 's fa una cosa com se deu, per mes que costi alguns milions no baxará de mitx milió los forasters que arribará á allotjar Barcelona en tot lo temps que duri lo gran certamen, aixis donchs, direm que aquesta xifra ab la cual hi estem completament conformes, será la que 'ns servirà de base per los calculs successius. Se veu donchs, que si 'l servey

actual de la línia pot transportar sens cap esforços vuit cents mil pasatjers, ab mes rahó ne transportarian cinch cents mil ó siga ab los retorns un milió de moviment, y sense que ab la major concurrencia las líneas aumentarian lo servey, com aixís ho manifesta la companyia de T. B. y F. en telégramas que publica el *Imparcial* en son número 7307, que dita companyia s' obliga á aumentar lo servey sense cap dificultat, per transportar diariament 15000 pasatjers y no dihem res del moviment per mar puig no faltarian companyias ja nacionals ja extranjerass, que aprontarian sos vapors y que de segur foren concorreguts, ja que Génova, Marsella y Valencia se trovan relativament á un pas.

Mes difícil es l' allotjament del gran número de forasters que durant mes de mitj any sempre hi hauria flotant en nostra capital, sens que aixó vulga dir que presas las convenientes midas no 's puga resoldrer degudament dit problema.

Los primers anys que las festas de la Merce causaban novetat per la esplendides ab que 's celebraban, recordem se calculaban en vintich ó trenta mil los forasters que contaba Barcelona per ditas festas, si be molts se allotjavan en casa de sos amichs ó parents: mes no hi ha dupte que 'ls que supòsan es imposible que nostra capital puga allotjar los millers de forasters que constantment, en mes ó en menos sempre durant tot lo temps que duri l' Exposició contarà Barcelona, parteixan també de un principi errat com ab los transports, y en efecte ¿Com se compren que Anvers, cuant sa Exposició internacional arribes allotjar 62000 forasters en un dia y que Barcelona població mes populosa y de mes recursos, apenas ne pogués allotjar mil com suposan los destructors de l' Exposició? Es veritat que Anvers va usar de un medi per lo cual tots los que tenian habitacions desocupadas ó pisos per llogar ne donaban part á la Junta oficial d' allotjaments, que las reglamentaba ab sa corresponent tarifa y las distribuía entre 'ls forasters, com indica en sa secció corresponent lo número 29 del periódich l' Exposició, y cual procediment se podria emplear ab mes fortuna en nostra capital ahont los pisos y habitacions per llogar se contan á mils. No obstant, creyem convenient que 'l projecte de la construcció de grans hotels com se havia proposat siga un fet, prompte, puig el que te idea de visitar un altre país, renuncia á sa visita si sab que li será difícil de trovar hostatge; adquirint per lo contrari molt esperit, decidintse á fer lo viatge cuan sap que aquest es ates en lloch preferent.

Sapigut es que si be Barcelona conté bons hotels, no conta cap gran hotel de primera línia, puig si un n' hi hagués hi fora de sobra per la sencilla rahó de que no serviría. Barcelona sent simplement capital de provincia, apesar de ser l' empori industrial d' Espanya, no pot tenir la pretenció de ser visitada per prínceps y embaxadas que forman lo complement d' altres exposicions, y per los quals se fan precisos aquells hotels, ja que á mans plenas hi llensan l' or perque la nació que representan paga.

Apesar de que com á visitas importants sols podrem contar ab las altas Autoritats de la nació, si per casualitat vingués algun príncep benvingut si-

ga y de segur no quedarà mal content del tracte que li farien en los pochs hotels que podem contar com de primera per falta de altres mellors.

Pasant de lo mes alt á lo mes baix, farem present de un medi de allotjaments de que 's van valer á Viena quant sa Exposició Univerval; tal va ser fer hotels flotants sobre lo Dambio, riu que passa besant las plantas á dita capital, ahont costaba mes barato l' hospedatge, si be no hi habia tantas comoditats. Dit recurs no fora de difícil aplició en nostre port, y á tenir efecte, no deixaria de ser un bon desembrás y vindria be per molts que al fer lo viatge á l' Exposició, buscarian ferlo ab la major economia possible.

Instalat lo foraster, deseguida desitja coneixer lo bó y milló que conté la població y aixó 'ns porta á parlar del interior de nostra capital, principalment en lo referent á sas debatudas reformas; mes com lo present article es ja suficientment llarch ho deixarem per lo vinent.

Secció Religiosa.

DIJOUS.—S. Bruno fr. de la orde de la Cartuxa y S. Emilio mr.
 DIVENDRES.—S. March papa, S. August cf. y Sta. Justina vg. y mr.
 DISAPTA.—Stas. Brigida xiuda y fundadora y Reparada vg. y mr.
 DIUMENJE.—XIX. Ntra. Sra del Remey, S. Dionís bisbe, S. Abraham patr. y Sta. publiá abadesa.

ACADEMIA DE CALIGRAFIA

DE

FRANCISCO FLOS CALCAT

SE COPIAN Á LA PERFECCIÓ TOTA CLASSE DE DOCUMENTS JURÍDICHS, COMERCIALS Y FACULTATIUS.

Especialitat en travalls caligráfichs artístichs:

diplomas de honor, títuls, felicitacions, etc., etc., etc.

Se donan Ullissons de reforma de lletra en lo local de la Academia y á domicili.

Carrer de Milans, n.º 3, entressol, 1.ª — BARCELONA.

¡FORA CABELLS BLANCHS!

Sens dupte que 'ls maravillosos resultats obtinguts per l' últim descobriment á fi d' evitar lo cabell blanc, donará molt que fer als únichs representants de Catalunya ab son prodigiós

OLI DEL SERRALLO

Aquest se trova de venda en las principals Droguerías y Perfumerías d' Espanya.

Al engrós, Passeig de Gracia, n.º 80, baixos.—BARCELONA.

FARMACIA

DEL

DOCTOR FERRER

PLASSA DEL ANGEL, CANTONADA al carrer de la PRIMPESA

CENTRE DE ESPECIALITATS FARMACÉUTICAS

Ayguas minero-medicinals, nacionals y extranjerass

Se reben directament y sovint dels seus mananantials

DROGUERIA-SUCURSAL

DE

VICENS FERRER Y COMP.^A

CARRÉ DE LA PRIMPESA, 1. (Pasatje de las Columnas.)

Fruyts colonials y comestibles.

Complert surtit de drogas y productos quimichs

PERA LA

FARMACIA, INDUSTRIA, FOTOGRAFÍA, PINTURA, ETC

PERFUMERIA FINA

GRAN ASORTIT DE LAS FÁBRICAS MES ACREDITADAS

NACIONALS Y EXTRANGERAS

EN LO PRIMER PIS,

SECCIO DE INSTRUMENTS DE CIRUGIA

Y APARATOS ORTÓPEDICHs.

TALLER PERA LA CONSTRUCCIO Y REPARACIO.

ESPECIALITAT EN BRAGUERS.

TALLERS DE CONSTRUCCIO Y REPARACIÓ DE MAQUINAS DE LERME Y GATELL

CARRETERA DE MATARÓ, NUM. 335.

Sant Marti de Provencals.

Nóvas.

—Agrahits los artistas de la capital del principat al Sr. Arcalde de la mateixa Excm. Senyor Don Francisco de Paula Rius y Taulet, per la molta protecció que dispensa á las arts, han acordat dedicarli un esplendit diná, demá passat dissapte.

—Hem rebut una circular firmada per tota la premsa de Barcelona, exceptuant *El Diluvio*, á favor de la Exposició Universal. Per falta d' espay no la transcribim, pero estem completament d' acort com ja hem dit altres vegadas.

A mes, hem rebut també 'l reglament general y 'l de la secció de Bellas Arts y una circular dirigida á las corporacions, firmada també per los directors de la premsa.

Aixís contesta 'l país al *acertat* acort del Centre Catalá de Barcelona. Ab unanimitat.

—Lo poble dels Estats-Units consum anualment mes de noucents milions de pessos ab tabaco, cinchcents cinch millions de pessos ab pa, y trescents tres millions de pessos ab carn.

—Próximament deurá subastarse la construcció del palau de las Ciencias pera la Exposició Universal de Barcelona, grandió y sever edifici de pedra y ferro, y altre dels que quedarán en peu ab carácter de permanent un cop terminat lo solemne concurs. Com diguerem tems enrera, s' aixecará en lo saló de Sant Joan davant per davant del palau de Bellas Arts, essent de la mateixa llargaria que aquest la seva fatxada principal.

Está també á punt de donarse per terminats los planos del palau d' Agricultura, qual edifici anirá emplantat en lo carrer de Pujadas. La vista de la seva fatxada produheix un bell efecte, la distribució interior está ben entesa, essent capás pera contenir sens fi d' exposicions. Com la construcció será de mahó, quedará també passada la Exposició Universal, destinantse pera traslladarhi la fira que actualment te lloch en los Encants.

Una comissió molt numerosa del Institut de Foment del Travall Nacional, presidida per lo senyor Pujol y Fernandez, s' ha presentat en i' Alcaldia al senyor Rius y Taulet, oferint en nom de l' associació que representavan, tra-

vallar ab totes sas forsas á favor de la Exposició Universal de Barcelona. y demanant al mateix tems lloch apropósit pera aixecar en ella un pabelló.

Aixis contesta 'l país á aquells que s' uneixen als enemichs de Catalunya pera anar contra Barcelona.

—Dels 800 soldats que te de guarnició Cartagena, ni ha 161 al hospital, á causa de las febres regnants en aquella plassa.

—Se tracta de crear en Sant Carlos de la Rápita un mercat setmanal, pera lo que ja se instruheix l' oportú espedient.

—Galeote ha dirigit una Exposició á Sa Santedat; entre altres cosas diu:

Informat, com us crech, Beatíssim Pare, del origen, causas y efecctes del desgraciát success, jo soch lo que mes he de plorar y deploro, sols me falta confesar que he tingut, tinch y tindré la ditxa gloriosa de ser catolich, apostolich, y romá, no puch ni vull alimentarme mes que de las ensenyansas que nostre Diví Mestre va recomanar al bon pescador Pere, y que sols he begut, bech y beuré de las puríssimas y saludables aigüas d' aquesta pena que hos está encomanada. Aquesta es la meva fé y sols ab ella vull morir. Pbre. Gayeta Galeote.

—Pera lo present mes está acordat repartí 'ls premis als alumnos de las escolas municipals.

—Cada dia 's reduceixen mes las distancias en los ferro-carrils americans, augmentant las velocitats dels trens.

Actualment se comunica un *express andtich*, circulant entre New-York y San Francisco en 100 horas. Se creu que dintre pochs dias sols se invertirá en lo viatge, 72: éssent la distancia recorregupa 5,650 kilómetres.

—Un telégrama de Nova-York fetxat al 23 diu que 'ls partidaris de la dinamita han celebrat un *meetihg* en dita ciutat, aprobant que: «Los irlandesos deuen apelar á la dinamita porque la agitació legal es ineficás.» Anyadeix Mezzeroff president: «Axi 's podrá destruir l' exercit y la marina d' Inglaterra.»

—A 65,000 duros ascendeix ja la suscripció feta per alguns espanyols que viuhen á Méjich pera fer un barco y regalarlo després á Espanya.

—Segons diu *El Vilafragués*, periódich de Vilafranca del Panades, la cullita del vi ha sigut tan dolenta en aquella població com jamay s' hagues vist: en cambi en son vehi poble de Llorens, han anat á Vilafranca á comprar tinas novas y vellas pera posarhi lo most, tota vegada que no 'ls hi basta las que tenen, pera la gran abundancia de la cullita.

—Sembla que han sigut trobadas á Paris dos de las estátuas de bronze que van ser robadas del Museo Arqueològich de Madrid.

—Segons diu un periódich mercantil Lo Banch d' Espanya te lo pensament de crear una sucursal en cada cap de partit.

—Traduhim de nostre colega «*El Eco de Sitjes*».

»En Oliana, com en la majoria dels pobles de nostras provincias, (inclús lo nostre) subsisteix la cuestio absurda é ignorant de tocar las campanas pera fer fugir las tempestas, lo cual, com es de suposar, ni las fa fugir ni.... pero á fi de que sapigan los resultats la gent ignorant, que altre nom no mereixen, aquí 'n va un retallet.

»A las 3 de la tarde del día 13 del passat mes, caygué una centella en lo campanar de l' esglesia parroquial del citat poble, que matá instantaneament á un noy de 12 anys, ferint á quatre mes qu' estaban ab ell y á un vehi de la casa del costat, destrosant de pas tot l' altar major.

—En los primers dias del próxim Novembre comensará á publicarse lo nou periódich del senyor Salmeron.

Se titulará *La República Nacional* y lo dirigirá probablemente lo Sr. Chao.

PASTAS PERA SOPA

ELABORADAS AB

AMASIJO GLUTENOIDE-TONIJUAN

Venta al per major

Carrer Ronda de Sant Pere núm. 15 baixos, cantonada al de Claris.

Nostras pastas son las mes superiors y económicas que las vulgarment conegudas tant del país com estrangeras las cuales son preparadas ab MASA GLUTENOIDE TONIJUAN.

Causan la admiració á tots los que las provan per sa firmeza y per lo apetitosas que son aumentant lo doble de las altrás.

Son la robustés de las familias que las usan, combatan á la Tapioca y Gluten Granulat extranger.

Están de venta en totas las droguerías en paquets de 100, 200 y 400 grams sent son preu lo de 18, 35 y 65 céntims de pesseta respectivament.

SOMBRERERIA
LA MES ECONÓMICA

Unió 5— BARCELONA. — Unió, 5.

CASA única en sa clase.